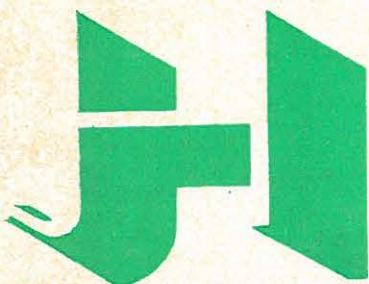

ZPRÁVODAJ

58. JIRÁSKOVA HRONOVA

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ, POŘÁDANÁ V RÁMCI FESTIVALU ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI 1988 NA POČEST 40. VÝROČÍ VÍTĚZNĚHO ÚNORA

Dnes se v Jiráskově divadle představí zkušený divadelní soubor DISK Trnava Kopánka s autorskou inscenací kolektivu souboru a režiséra Blahoslava Uhlára nazvanou A čo?

Len dve vety

V Spravodaji se postupne predstavujú všetky naše kraje, v prílohe prof. Císař a niekoľko predsedov slovenských porôt popisujú stav ochotníckeho divadla v jednotlivých republikách a všade čítame o skvelých inscenáciách, ktorých hodnoty sú iste nesporné. Iba je človeku tak trochu ľúto, že ich nemôže vidieť na nejakej prehliadke pohromade.

am

Divadelní soubor DISK - Trnava

Západoslávsky kraj reprezentuje na Jiráskom Hronove súbor s viac ako tridsaťročnou tradíciou - Divadelný súbor DISK pri Miestnom kultúrnom stredisku v Trnave - Kopánke. Režisér inscenácie A čo?, Blahoslav Uhlár nám o kolektíve povedal:

B. Uhlár: Súbor je zaujímavý tým, že je dostredivý, žije svojim silným vnútorným životom, čo mu umožnilo, že sa nerozpadol, že existuje. Nestmeľuje ho osobnosť profesionála, ktorý s nimi spolupracuje, ale sú jednoducho silný kolektív a to je pre mňa najprekvapujúcejšie.

■ Máš za sebou 15 rokov práce v profesionálnom divadle. Skús sa zamyslieť nad tým, čo tebe, ako profesionálnemu režisérovi, prináša spolupráca s ochotníckym súborom.

B. Uhlár: Ja sa usilujem nero-

Západoslávsky

V tejto divadelnej sezóne ma najpríjemnejšie prekvapili súbory kategórie C. Najprv množstvom prihlásených súborov i počtom okresných prehliadok (8 z jedenástich) a následne i podstatne vyššou kvalitou inscenácií ako po minulé roky. Vynikli vysoko nad priemer svojej kategórie - Súbory zo Šale (L. Gyárfás: Panny v ob-

lakoch) a z Pezinka (Európske vlastivedné zájazdové múzeum F. W. Friedenvelta - podľa Údöna von Horvátha: Mládež bez Boha). Ale i množstvo iných presiahlo bežný priemer.

Iná je situácia v kategórii B. „Krajská špička“ dosiahla opäť nadpriemerné výsledky (Divadelné združenie Partizánske), no druhá časť súborov bola hlboko pod priemerom a mnoho súborov nepracovalo vôbec, takže nakoniec na krajskú pre-

(pokračovanie na str. 2)

SEZÓNA V KRAJI

debatujeme, spoločenstvo, komunitu. To vyhľadávam aj v profesionálnom divadle a ak to nemám, tak sa mi veľmi ťažko robí, a ani sa mi potom veľa urobiť nepodarí.

■ V posledných rokoch si v profesionálnom i ochotníckom divadle rezignoval na dramatický text v tradičnom zmysle slova a siahal po textoch, ktoré vznikajú v improvizácii počas skúšok, priamo v procese tvorby inscenácie. Naozaj je dramatický text podľa teba prežitý a zbytočný?

B. Uhlár: Až tak to asi nie je, ale toto je omnoho demokratickejší spôsob tvorby, pretože v podstate ti každý text diktuje. Už napríklad vek - hra stojí zato, aj súbor stojí zato, ale jednoducho autor napíše hlavnú rolu pre osemnásťročnú herečku a oni majú zlú dvadsaťpäťročnú. A tak idú do inscenácie s tým, že to nebude dobré. Režisér a herečka sa môžu roztrhať, ale nič z toho nemôže byť! Keď používam metódu improvizácie, vyhnem sa takýmto veciam. Podľa miery talentu si ten - ktorý človek utvorí taký priestor, aký potrebuje. Nemôže sa stať taký nezmysel, že veľký priestor dostane netalentovaný herec a ta-

(pokračovanie na str. 2)

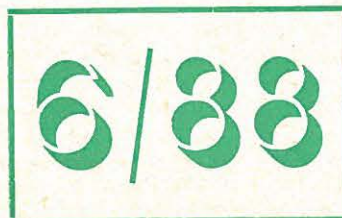
PŘEDSTAVUJEME

ochotníckom divadle je to automatické. Tam neexistuje diktát, nikdo si netrúfne nútiť ma do nejakej poetiky. V profesionálnom divadle často i nevyzretý súbor diktovať chce. A často nejde o poetiku, ale o intrigy. Ale v takýchto vzťahoch ja divadlo robiť neviem. V jednom i druhom prípade hľadám vzťah, súhlas s tým, čo robíme, spoločné východiská, s ktorými všetci súhlasíme a potom o nich absolútne ne-

dnešní program JH

- 6.30 Celodenný výlet KPJH - skanzen Veselý kopec
- 9.00 Klub mladých divadelníkov
- 9.00 Pohovor se souborem
- 10.00 Diskusní kluby
- 13.00 Organizační štáb
- 13.30 Diskusní kluby ke studijním představením
- 16.00 DS Šumperk — Zdaleka ne tak ošklivá ...
- 16.00 DS Trnava — A čo?
- 16.00 Koncert — Forum Police nad Metují
- 18.30 Víťání DS Louny a DS Volyně
- 19.30 DS Šumperk — Zdaleka ne tak ošklivá ...
- 19.30 DS Trnava — A čo?
- 21.30 Filmový večer
- 21.30 Zasedání poroty
- 22.00 Patronátní večer DS Trnava

- Dřevíč
- Klub JH
- ZŠ
- Klub JD
- ZŠ
- Slávie
- JD
- sady MAJ
- schody JD
- Slávie
- JD
- sady MAJ
- MS JD
- SOU

střípky

DO HRONOVA CESTA TRNITÁ...

Že není snadné „probojovat se“ na Jiráskův Hronov s inscenací, to je každému jasné. Že však může být snad ještě nesnadnější dopravit se do Hronova z místa svého působení, to by asi těžko někoho napadlo.

Košický divadelní soubor v úterý ráno podle předem stanoveného plánu naložil všechno do přistaveného autobusu. Pak začaly komplikace: řidič nahlédl do jízdního příkazu a zjistil, že nemá jet do nějakého místa na řece Hronu, jak se původně domníval, ale až do Čech. Což vzhledem k nemocné páteři odmítl! Souboru se podařilo sehnat jiného řidiče, takže přestěhoval náklad do jeho autobusu a konečně vyjeli. Viděli však, že místo na západ od Košic jedou východním směrem. Vzrušení poněkud upadlo, když se zjistilo, že se nic zvláštního neděje: řidič si jel do svého (poměrně vzdáleného) bydliště pro pyžamo a kartáček na zuby. Když se konečně ocitli na trase v žádoucím směru, asi 50 km západně od Košic píchl autobus obě zadní pneumatiky. V pořadí třetím autobusem, který se kupodivu podařilo sehnat, dorazili Košičané večer ve 22.15 hodin do Hronova...

Přejme jim, aby cesta zpátky domů byla méně dramatická. —ex—

VŠEM!

Fáma o přesunu představení Pikniku ze soboty na pátek (nebo o případně přidaném pro ty, kteří chtějí odjet již v pátek v noci a mít tak víkend jen pro sebe na chalupách a haciendách) se nezakládá na pravdě. Konec konců: kdo má zájem o věc a vydržel tu celý týden, vydrží jistě až do konce. (Většina chalup nemá nožičky, neuteče).

ANKETA

Vidět tři představení denně je pracovní velice příjemné. Přeji však Jiráskovu Hronovu ještě větší obrátky, aby mohl vzlítnout nad současně prostory. Jiráskův Hronov je, ne-li nejstarší, tak určitě jednou z nejstarších amatérských představení světa. Proč bych tedy od roku 1990 nemohl vidět dobrá, inspirující představení z Polska, Maďarska, Anglie a podobně? To vše bez devizového konta a v prostorách, které tak významně přehlídce přisloužejí.

VLASTIMIL VIK

K tradičním zvyklostem hronovského festivalu patří vítání účinkujících souborů na schodech Jiráskova divadla. Nejen zástupci města, patronů a dalších organizací mají možnost soubor pozdravit — tuto možnost mají i ostatní divadelníci a hronovští občané. Jedno z letošních vítání zachytil objektivem Jiří Glůck.

(dokončení ze str. 1)

lentovaný dostane len malú rolu. To je proste vylúčené — aspoň pokiaľ je tento súbor tolerantný.

■ Inscenáciu A čo? v júni trnavskí ochotníci s úspechom uviedli i na Celosťátnej divadelnej prehliadke Divadelná mla-

dost '88 v Prešove, kde sa toto mimo oficiálny program

PŘEDSTAVUJEME

prehliadky uvedené predstavenie tešilo väčšej pozornosti prítomných mladých pro-

(dokončení ze str. 1)

hliadku nebolo z čoho vybrať a pozvali sme radšej inšpiratívne predstavenia z iných kategórií a povýšili jej školitelský charakter.

Na Divadelnej Trnave 88 - krajskej prehliadke vyspeľých súborov - sa zúčastnili súťažne 3 zo šiestich súborov. Ďalšie buď nestihli dokončiť inscenáciu (a to DT '88 bola až 2. májový týždeň), alebo v tomto roku sa neprihlásili. Výsledky však boli prekvapujúce. Súbor DISK z Trnavy pokračoval v práci, ktorú začal vlnajšími Ochotníkmi a v spolupráci s B. Uhlárom vytvoril text inscenácie „A čo?“

JOZEF HALLON

Středoslovenský

Tento rok bol, čo do počtu zaujímavých predstavení, vskutku bohatý. Výberová komisia vzhľadom na jedenásť predstavení a z toho minimálne päť predstavení aspirovalo na krajskú prehliadku. Nakoniec sa v Námestove stretli tri súbory, ktoré reprezentovali súčasní vzorok základnej kategórie - mladé divadlo z Dolného Kubína pokúšajúce sa o generačnú výpoveď, kysuckým naturelom prýštiace dedinské divadlo z Vysokiej nad Kysucou a víťazné divadlo z Badína, ktoré prekvapilo autorským pokusom

Pavla Halaja Pol sveta za krávnami, čerpajúcim námet z miestnej kroniky a z rozprávání pamätníkov rodnej obce. V kategórii B bol síce dostatok predstavení, ale súbory nakoniec z osobných, či pracovných dôvodov (inscenácie sa začiatkom roka šíja horúcou ihlou a nie vždy sa došijú) postupne odpadávali, takže sme pred prehliadkou z plánovaných deviatich predstavení videli len šesť a z toho sa tri bez silnejšej konkurencie dostali do Bojníc. Tu zo sita výberovej komisie na Be-

SEZÓNA V KRAJI

lopotockého Mikuláš vypadlo len predstavenie divadelného súboru z Polomky - čiste, s dôrazom na silu slova znejúca Krvavá svadba F. G. Lorcu. Bolo naozaj obdivuhodné sledovať ako téma lásky a smrti rezonovala v horehronskom prostredí.

Na záver ešte zopár slov o najväčšej tohtoročnej prehliadke, stretnutí súborov kategórie A v Brezne a v Lip-tovskom Hrádku. Očakávali sme od nej veľa - prihlásilo sa šesť súborov s naozaj pestrou a zaujímavou dramaturgickou skladbou. Žiaľ! Výsledky nespĺnili očakávanie, možno až na oceňované súbory z Liptovského Hrádku so spontánnou a živou Dr-dovou rozprávku a z Handlo-

„Fialoví“ bez dechu?

My fialoví (diskusný klub C) jsme se rozběhli poměrně bez okolků a naplno. Sympatické je, že lidé přišli do klubu podělit se o své zážitky, nestydí se za své názory a jsou dychtiví dozvědět se o shlednutých inscenacích něco navíc. Dokonce se nám podařilo zamyslet se nad obecnějšími otázkami amatérského divadla a jeho směřování - to u diskuse nad inscenací Taková hra souboru z Lysé n. Lab. A je-li pravdou, že jaká jsou představení, takový je klub, tak je nutné říci, že nám pomalu dochází dech. Zatím jsme byli totiž nuceni konstatovat nedostatky, kterých bychom se měli vyvarovat ve své vlastní práci, než příkladně a inspirativně divadelní zážitky. Všichni si moc přejeme, abychom co nejdříve chytili „druhý dech“.

M. SCHEJBAL

fesionálnych divadelníkov ako podaktoré oficiálne „za mlade“ považované produkcie. Podobnou metódou v uplynulej sezóne pripravil Uhlár i inscenáciu Sens nonsens s časťou kolektívu Ukrajinského národného divadla v Prešove.

-am-

vej s moralizujúcim Rasputinovým Posledným termínom, ktoré sa však tiež nejako zvlášť nevymkli z priemeru a v podstate odvedli len svoj štandard.

ANTON BRČKA

Východoslovenský

Do novej sezóny som vstúpila s obavami. Po mnohých problémoch sme mali krajské súťaže vo všetkých kategóriách. Ostalo už iba pripraviť ich a realizovať tak, aby splnili svoje poslanie. Dnes môžem povedať, že vynaložené úsilie prinieslo svoje plody.

Objavnosť v dramaturgii, odvaha v inscenačných postupoch, osobitosť ciest vývoja a poetiky súborov vo všetkých troch kategóriách, organizačná dôkladnosť krajských prehliadok a ochota všetkých zainteresovaných urobiť niečo pre dobro vecí - to sú základné stavebné kamene dobrého divadla a živého divadelného hnutia v našom kraji v tejto divadelnej sezóne, ktorá pomaly končí.

Toto krátké zamyslenie za náš kraj som mohla urobiť len vďaka tomu, že sú ešte ľudia, ktorí Thálii obetujú veľa a sú jej verní i napriek vrtošivosti, ktorou občas potrápi svojich ctiteľov i nápadníkov.

Dr. GABRIELA LACUŠOVÁ

nové tváře

JURAJ DEAK

Juraj Deák skončil pred rokom štúdiom réžie na DAMU. Po ročnom štipendijnom pobyte v Divadle S. K. Neumanna v Prahe nastupuje od jesene do angažmá vo Východočeskom divadle v Pardubicích. A prezradme ešte, že sa pripravuje na hosťovanie v Divadle A. Bagara v Nitre, kde by mal naštudovať Bulgakovovo Psie srdce.

■ Aké sú Vaše doterajšie skúsenosti s hronovskými kurzami pre mladých divadelníkov?

J. DEÁK: Zúčastnil som sa jedného kurzu, presnejšie prvého ročníka jedného dvojročného kurzu u Ivana Rajmonta. Vtedy som bol na škole a mal som za sebou dva ročníky réžie. Kurz mi veľmi veľa dal, pretože som sa vlastne po prvýkrát stretol s Ivanom Rajmontom, ktorého považujem za jeden zo svojich vzorov a preto som veľmi vítal možnosť sledovať jeho spôsob myslenia nad textom, jeho prácu s textom, možnosť vypočuť si jeho názory na divadlo.

■ Teraz ste v trochu zvláštnej situácii: ako voľakedajší poslucháč ste sa sám stali vedúcim kurzu...

J. DEÁK: Áno, tiež si to uvedomujem a ešte mám z toho zmiešané pocity, ale v každom prípade je to pre mňa vzrušujúce, teším sa na ten týždeň a dúfam, že sa mi podarí dať poslucháčom niečo podobné, ako sa podarilo Rajmontovi, hoci viem, že jeho divadelná skúsenosť je nepomerne väčšia.

■ Ako sa vy, ako mladý, začínajúci profesionál, dívate na dlho diskutovaný problém: ochotníci a profesionáli? Aký má pre Vás zmysel spolupráca s ochotníckym kolektívom?

J. DEÁK: V poslednom čase sa, myslím, o tomto probléme hovorí trochu inakšie, ako dosiaľ. Myslím si, že amatérske divadlo môže byť v mnohom veľmi inšpiratívne pre profesionálne divadlo. Mnohé ochotnícke divadlá sú na takej úrovni, že si sem profesionáli môžu kludne chodiť pre inšpiráciu. Zásadne nerozdeľujem divadelníkov na profesionálov a ochotníkov. Samozrejme, podmienky a špecifiká zrodu súborov a predstavení sú natoľko rôznorodé, že sa tieto dve oblasti nemôžu zliať v jedno a porovnávať ich bez uvedomovania si týchto diferenciácií by bol nezmysel. Východiskové podmienky tvorby sú tak rozdielne, že vo vlastných výsledkoch, i keď sa v mnohom jeden druhému blížia, je najcennejšia a najdôležitejšia vzájomná inšpiratívnosť. V amatérskom súbore sa môžu zísť ľudia, ktorí si jednoducho rozumejú a majú rovnaký názor na svet, na život a zároveň na divadlo. A stretnutie s nekonvenčným názorom na svet — to je pre mňa najzaujímavejšie. Ako keď sa stretne s múdrym človekom, ktorý má svoj názor na svet a radi ho počívame, tak takým istým spôsobom sa stretávam so zaujímavými amatérskymi súbormi, od ktorých sa takýmto spôsobom dozvedám o svete.

-am-

První diskusní hodina v pondělním modrém klubu mě uspokojila. Přes různou divadelní zkušenost a řečnickou odvalu se klubisté velmi intenzívně snažili hledat a pojmenovat téma inscenace (pro každého může a bylo poněkud jiné a přesto jsme se nakonec shodli), uvažovali jsme o inscenačních prostředcích, jejich zařazení a využití a vůbec dopadu inscenace na diváka.

Umění naslouchat

Po krátké pauze na vydýchání nám docent Mikola velice zevrubně a fundovaně nastínil nutné postupy, při kterých by inscenace „Taková hra“ mohla diváka zasáhnout a atakovat tak, aby jsme jenom nepřihlíželi, ale stali se skutečnými partnery inscenátorů. Na konkrétních příkladech demonstroval, jak tento druh divadla di-

(pokračování na str. 4)

názory na představení

„SPECTACLE“

- Já jsem se docela bavila.
- Proč jsme raději nezůstali venku na koupališti? My pořád lezeme někam, kde není krásně a kolem toho, co je krásné, chodíme.
- Já to docela беру.
- Bylo to nechutné.
- Já nevím, jestli tohleto je avantgarda...?
- Mám rád také provokácie.
- Výborné to bolo.
- Ľudia sú rozhorčení — ale to bol asi účel, nie?
- Herecky je to paráda, ale jinak tomu nerozumím.
- Tú tretiu už ani nemuseli hrať, ale prvé dve som veľmi prijal.
- Som unavená, ako keby som išla z hororu.

Opět: „Kdo to sem vybíral?!“

Protože se množí připomínky zejména k hlavnímu programu letošní přehlídky a práci výběrové poroty, je asi třeba, abychom i letos uvedli ve Zpravodaji některá pravidla výběru na Jiráskův Hronov.

Návrh programu, který schvaluje vyhlášovací, vytváří výběrová porota a projednává programová rada. Výběrová porota (letos ve složení prof. František Laurin, Jana Paterová, Ivan Bednář, Leona Primová, Kateřina Fixová, Lenka Lázniovská, tajemník Karel Tomas) pak pracuje na základě návrhů krajských kulturních středisek, slovenskou část programu nominuje Osvetový ústav v Bratislavě.

Letos se program JH neliší od návrhu výběrové poroty, ale chtěli bychom, aby nezůstaly v anonymitě ani další kolektivy, ze kterých byl výběr prováděn. Přitom nezapomínáme na to, že i být pouze navržen krajem do výběru je pro soubor čest a ocenění kvality jeho práce.

Jako další se tedy v návrhu hlavního programu JH objevily inscenace DS „pro Vás“ ZO SSM psychiatrické léčebny Praha - Bohnice (Borchert: Venku přede dveřmi), DS Tyl MěKS Rakovník (J. Kodeš: Cirkus), DS Krakonoš SKZ Vysoké nad Jizerou (Fr. Vošedelek: Nová komedie pro Libuši a dívčí vojné v Čechách), Pantomima SI Brno (P. Katzmány: Dynamické systémy) a DS SKP Kroměříž (J. Hubač: Generálka).

Žádné další návrhy krajská kulturní střediska nepodala.

kt

Divadelní studio DK ROH Pramet Šumperk přivezlo na Jiráskův Hronov inscenaci hry Oldřicha Daňka Zdaleka ne tak ošklivá, jak se původně zdálo (režie Stanislav Waniek). Jde v podstatě o agentární text, napsaný přímo pro dvě konkrétní herecké osobnosti (Janu Brejchovou a Jaromíra Hanzlíka) aby jim poskytl možnosti hereckých proměn ve čtyřech různých příbězích na téma vztahů mezi mužem a ženou.

Příběhy jsou velmi volně a víceméně vnějškově propojeny pouze právodním slovem Chóra a pak replikou obsaženou v názvu hry, která se ve všech příbězích vyskytuje. Jde o předlohu nepříliš hlubokomyslnou, tvářící se však, jako by šlo o filozofické myšlenky, metafory. Zatím jde spíše o řemeslo, bonmoty. Navíc celková skladba předlohy, sled příběhů je sice opodstatněn chronologicky, ale je nešťastný z hlediska gradace celku, protože poslední, český příběh je nejméně kvalitní. Přesto všechno je Daňkův text pro amatérské soubory patrně přitažlivý, protože jej inscenují poměrně hojně. Nejspíš se jim zdá lákavou možnost vytvářet různé charaktery. Přitom tento typ předlohy (podobně jako jsme se zmiňovali u her Commedia fi-

nita a Náš přítel René) by vyžadoval spíše herectví osobnostní než charakterotvorné.

Šumperská inscenace šla víceméně po prvoplánovém významu replik a nevyužila ani to málo situačních možností, které předloha nabízí. I když

hudby a práce s ní. Mohlo jít o autorský nadhled, ironizaci předváděných střetnutí muže a ženy v různých historických obdobích, o sdělení vlastního názoru na věc. Tento letmo nahozený nadhled se však střetl s realistickým herectvím, s vž-

inscenace je třeba připsat na vrub režijnímu vedení, které je realizováno v prvním plánu, jde po povrchu textu místo aby rozkrývalo významy, vede herce k vnější charakterizaci postav. Jako příklad prvoplánovosti může sloužit příběh flanderský: z jeho realizace nevyplývá, že pisatel dělá všechno proto, aby unikl snahám královny, která jej chce svést (v této inscenaci vypadá jako když netuší). Rovněž vytržení repliky „zdaleka není tak ošklivá, jak se původně zdálo“ z kontextu příběhů tím, že je nasměrována do publika, není vnitřně zdůvodněno a působí nepřijemně.

Co se týče herecké práce, pak nejvíce zaujala Alena Richterová v posledním, českém příběhu, v němž působí přirozeně a lidsky jej naplňuje.

ex

recenze představení

v jednom momentě naznačila, že by mohlo jít o něco více: stalo se tak posunem postavy Chóra, který v inscenaci působil jako jakýsi konferenciér v závodním klubu; tím by byla zdůvodněna i scéna (jakoby zapomenuté věci ze schůze či skladu), tomu odpovídal výběr

ným traktováním postav a jejich příběhů. Díky absenci hereckého nadhledu pak vlastně ztrácí opodstatnění i Chórov závěr o misení prvků tragédie a komedie. A je i obtížnější kontakt s divákem.

Řadu nedostatků šumperské

„Zdaleka ne tak ošklivá,
jak se původně zdálo“

● Ten soubor za to, že sem byl vybrán nemůže. Mohou jenom za to, že neodmítli. Bylo to tradiční, průměrný představení.

● Mě se to strašně líbilo.

● Já jsem nevydržela s nervama, já jsem neurotika.

● Myslím si, že se to nepovedlo. Nepovedlo se to ani ve výběru, ani ve zpracování textu. Režii jsem téměř neporozuměl, nebo jsem jí neviděl a je mi líto dvou poctivých lidí, kteří se na tom určitě napracovali a výsledek je velmi žalostný. Zkrátka — trochu ošklivější, než se původně zdálo.

● Všechny příběhy pro mne byly bez napětí a konfliktu.

— Člověče, proč rušíte představení???

— Vy jste neslyšel, jak moc nám všude chybí konkurence?

Jaroslav Čita

MLADÝMA OČIMA

Středečním dopolednem se rozléhají výkřiky Lopachinů a Duňáš, přicházejí četní Jepichodové a devastují více či méně nápaditě své kytice, kvetou višňové sady... Nikdo z členů KMD ještě netuší, že dnes již konečně zahrme a první okluzní fronta konečně přinese do Jiráskova divadla i do Žďárek divadelní krupobití.

Hovnajsi! Necht' úvodní a klíčové slovo jednoho z nejslavnějších děl světové dramatiky neurazí jemnocit čtenářů, leč budiž uvedeno coby první reakce mnoha diváků na právě shlédnuté představení divadelníků z Ořechova u Brna „Ubu králem, aneb sen Václava Kubuly“. „Spoluautoři“ upravili, či spíše deformovali Jarryho text dělnickým snem. Problematický rámec příběhu nejen zbytečně zdvojnásobil hlavní postavu a narušil děj, ale především natolik zmátl velmi nadčasové a aktuální téma, až se rozplynulo do modravých dálav. Dojem disharmonie vyvolalo též vyjádření absurdity žánrovými prostředky kabaretu či frašky. Líbila se temporytmická výstavba kusu, vtípně rozehrávaní situací a přehršel gagů, byť často přehraných a k vlastní škodě opakovaných. Zaujala muzikálnost představení, dobrá hudba, zpěv i tanec. Herecké výkony mařila jistá monotónnost, expresivitu nevyvažovala umírněnost, bylo špatně rozumět. Poměrně funkční scéně škodila styllová nejednotnost, vadila aranžovaná děkovačka. Celkové hodnocení - průměr.

Představení košického souboru (J. Prévert: Spectacle - Divadelné zábavky) rozdělilo KMD na široké spektrum, jehož krajní polohy (a ty byly nejpočetnější) stály proti sobě. Někteří frekventanti představení vstřícně přijali, druzí zcela odmítli nebo seablokovali. Z hlasů proti: jediným cílem je provokace a rozladění starší generace; zneužívají atraktivních prvků k exhibování (např. nefunkční užití Carmen); obšcenní a perverzní nejen na jevišti, ale i v dopadu na diváka; atp. atp. Z hlasů pro: estetika hnsu a cynismu zvoleného jména opačného působení.

ní; představení uvolňuje a osbovuje podvědomí člověka v duchu surrealismu; je ošklivým rentgenem toho, co na veřejnosti neprezentujeme; útočná obraznost sdělení; koncentrát tělesnosti, vyložený seriózně.

Kromě poloh krajních se však plénum víceméně shodovalo v tom, že tudy cesta vede, že jde o expresivní herectví, které v našich podmínkách téměř absentuje, a proto působí relativně novátorský až avantgardně, ačkoliv v kontextu evropském je již dávno zmapováno. Byly oceněny výkony psychopatického Plukovníka a Služky, ne však ty polohy, které koketovaly s krajním naturalismem (např. zvracení). U ostatních protagonistů vadila zanedbaná mluva, především u Žurnalistky. Představení chyběla gradace, nejuťnější a nejčitelnější působila scéna první, poté ve všech složkách tendence sestupná. Falešná pseudoděkovačka v podstatě šlazuje předchozí. Kostýmy nakonec. Líbily se. Dívky v rouše Evině (kterýmžto kostýmem nejsou česká jeviště právě zaplevelena) způsobila šok u většiny kmenových diváků a spouště fotografů horečně zacvakaly. KMD sice ohodnotil její fyzické předpoklady, avšak někteří praktici nehnuli brvou a zabývali se funkčností tohoto extempore. Zastánci: kostým vychází z její podstaty, BYLA TAKOVÁ! V tom případě měla být nahá stále a nikoliv v dalších akcích úzkostlivě střežit přiléhavost rudého hábitu. Odpůrci: nahota nemotivována, záměr šokovat je málo.

Přes problémy (jde teprve o pootevření dveří v tomto typu herectví, přiznal KMD snahám košického souboru právo na život).

Umění naslouchat

(dokončení ze str. 3)

váka doslova šokují... Byl přeřazen jedním z nás s požadavkem, aby nám bylo řečeno „o čem mluvila porota se souborem“. A tak se ptám — je důležitější vědět, jestli Ivan Vopršálek hrál správně, Jana Cvrčková v tomto kusu ne, při příchodu správce bylo málo světla nebo je potřebnější hledat příčiny proč tomu tak bylo. Taky jsem měl pocit, že nám chybí „umění naslouchat“. A to by se nám divadelníkům nemělo stávat.

O čem se hovoří

Výstava amatérské scénografie na druhom poschodí Jiráskového divadla nie je veľmi obľehaná návštevníkmi. Bežných záujemcov možno odradiť obmedzené návštevné hodiny, člena poroty a scénografa Divadla pre deti a mládež v Trnave Jána Zavarského sme však po jeho treťom a úspešnom pokuse dostať sa na výstavu požiadali o jej zhodnotenie.

Táto výstavka trpí tými istými nedostatkami, ako veľké profesionálne výstavy - obraz scénografie je úplný iba v procese a prítomnosti inšcenácie. To, čo za scénografie zostáva sú len čiastkové, parciálne artefakty, ktoré nemôžu vytvoriť dostatočne plastickú predstavu o funkcii a zmysle scénografie v danej inšcenácii. Preto sa mnohokrát stáva, že pôsobivé a graficky originálne návrhy zaujmú viacej, ako veľmi dobrá a zmysluplná scénografia, ktorá v procese inšcenácie pomáhala vytvoriť divadelný tvar, ale je len veľmi ťažko výstavne prezentovateľná. Súčasný pokus tento nedostatok riešia videozáznamom, prípadne grafickým diagramom inšcenácie spolu s fotografickou dokumentáciou.

A tak, keď uvažujem o tejto výstave, evokujem si inšcenácie, ktoré som tu videl. Grohmusovej a Bělohubého jak se Vám líbí, jak se Vám líbí z DK z České Lípy z roku 1985, ktorá je tu vystavená vo svojej skutočnej podobe, avšak bez divadelnej akcie, bez celkovej atmosféry predstavenia hovorí veľmi málo, a aj to len tým účastníkom, ktorí predstavenie videli evokuje a pripomína, akým spôsobom sa táto scénografia stala spoluvytvorcom a ozmyslupnila túto veľmi inšpiratívnu inšcenáciu.

Samotná výstava v priestoroch Malej sály JD je koncipovaná veľmi skromne a grafická a výtvarná úroveň jednotlivých exponátov je veľmi kolísavá. Najväčšiu pozornosť si získali a najzaujímavejšie sú autentické exponáty: už spomínané jak se Vám líbí, jak se Vám líbí, alebo voz z Tyla Ulenspiegla i veľký rebrík, na ktorom sú fotografie z Vévodkyne valdštejských vojsk. Tieto objekty zaujmú svojou autenticitou a ovládajú priestor tejto malej výstavnej siene. Za zmienku ešte rozhodne stojí divadelná grafika a scénografia Hynka Boučka, ktorý spolupracuje s Anebdívaldom. Mňa osobne zaujalo jeho grafické prezentovanie i dokumentácia inšcenácie Jitra jsou zde tichá.

JÁN ZAVARSKÝ na ve jménu opačného působení.

zítřejší program JH

9.00 Pohovor se souborem
9.00 Klub mladých divadelníků
10.00 Diskusní kluby
13.00 Organizační štáb
14.00 DS Hrádek nad Nisou - jak hlouposti ...
14.00 Jednání poradních sborů pro divadlo ČR a SSR
16.00 DS Louny - Rodina Tóty
19.30 DS Volyně
21.30 Zasedání poroty
21.30 Taneční večer
22.00 Patronátní večer DS Volyně a DS Louny

Klub JD
Dřevič
ZŠ
Klub JD
JD
Klub JD
JD
Žďárky
Klub JD
Slávie
SOU a Žďárky